

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 24295
Tarih: 17.03.2023

79684

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96 ıncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Filiz Kerestecioğlu
Ankara Milletvekili

6 Şubat Maraş merkezli yaşanan depremlerin ardından resmi verilere göre 11 ilde yaklaşık 49 bin kişi hayatını kaybetmiş, depremlerden 14 milyon insan etkilenmiş ve yine resmi verilere göre 279 binden fazla binanın yıkıldığı veya acil olarak yıkılmasına karar verildiği açıklanmıştır.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı UNDP, 24 Şubat 2023'te, 6 Şubat Maraş depremlerinden etkilenen bölgede yaklaşık 1,5 milyon kişinin evsiz kaldığını ve ayrıca barınma ihtiyacının karşılanması için en az 500 bin konutun inşa edilmesi gerektiğini açıklamıştır. 25 Şubat 2023'te Resmi Gazete'de 'Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi' yayımlanmış ve kararnamede, yeni yerleşim bölgeleri için AFAD'ın yeni yerleşim yerlerinin tespitine ilişkin görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na resen karar alma yetkisi verilmiştir. Bu konuda, alanların "fay hattına mesafesi, zeminin elverişliliği, yerleşim merkezlerine yakınlığı gibi ölçütler gözetilerek" seçilmesi, köy yerleşme alanları dahil belirlenen kesin iskan alanlarında ve mevcut kentsel alanlarda, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca onaylanacak plan ve imar uygulamaları beklenmeksizin, jeolojik etüt raporu ve zemin etüt raporu doğrultusunda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca onaylanması, "gereklilik bulunması" halinde "orman olarak muhafazasında hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanına dönüştürülmesi de mümkün olmayan yerler" ile ormanlarda "yerleşim yeri oluşturulması uygun olan taşlık, kayalık, verimsiz ve fiilen orman vasfı taşımayan alanların" bakanlık tarafından kullanılması öngörülmektedir.

Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 25 Şubat'ta resmi gazetede yayımlanmasından sonra, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, TOKİ ve Gayrimenkul Yatırımcıları Derneği (GYODER) tarafından hazırlanan 'Afet Bölgesi Tasarım Alanları Rehberi'nde, deprem bölgelerinde yeniden

yapılaşma planlarında Kalyon, Kuzu Grup, Optimal gibi dokuz şirket yüklenici firma, altı şirket ise müellif firma olarak belirlenmiş ve toplam 23 milyon 426 bin metrekare alanda 85 bin 250 yeni daire yapılması öngörülmüştür. Rehberine göre; Maraş genelinde 4 milyon 9 bin metrekare alan üzerinde toplamda 17 bin 250 adet daire üretilmesi, Malatya'da 8 milyon 600 bin metrekare alan üzerinde 30 bin adet daire yapılması, Hatay genelinde 9 milyon 417 bin metrekare alan üzerinde 31 bin adet daire üretilmesi, Osmaniye Merkez Proje Alanı'nda toplamda 1 milyon metrekare alan üzerinde 5 bin adet konut üretilmesi, Adana'da açılacak Çukurova Proje Alanı'nda yer alan 400 bin metrekare arazi üzerinde 2 bin adet yeni daire üretilmesi planlanmıştır.

Son olarak; Prof. Dr. Naci Görür, Maraş depremlerinde ağır yıkıma uğrayan 11 ilde hızla başlatılan yeniden inşa çalışmalarına karşı uyarıda bulunmuş ve söz konusu bölgenin tarih boyunca 7'den büyük depremlere sahne olduğunu ve aktif fay sistemlerinin üzerinde bulunduğunu özellikle vurgulamıştır. Sosyal medya hesabı (Twitter) üzerinden açıklamalarda bulunan Görür, "Mikro bölgeleme çalışmaları ile kısmi yerleşime uygun alanlar tespit edebilirsiniz ama bu tüm bölge için uygun olmayacaktır çünkü bölge tümüyle aktif fay sistemlerinin etkisindedir" ifadelerini kullanarak, deprem bölgesindeki kentlerin özel mimari planlara ve teknolojilere ihtiyaç duyduğunu belirtmiştir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız tarafından yapılan son açıklamada deprem bölgelerinde hasar tespit çalışmalarının %90 tamamlandığı belirtilse de; AFAD 'kilitli olduğundan veya sahiplerine ulaşamadığından girilemeyen ve içeriden incelenemeyen binalar' için hasar tespit işlemi tamamlanmadığını ve 31 Mart 2023'e kadar bildirilmeyen binaların içine re'sen girileceğini duyurmuştur. Bu bilgiler doğrultusunda; Bakanlığınıza bağlı TOKİ ve Gayrimenkul Yatırımcıları Derneği (GYODER) tarafından hazırlanan 'Afet Bölgesi Tasarım Alanları Rehberi'nin hazırlanması için neden hasar tespit çalışmalarının tamamlanması beklenmemiştir? Yeniden yapılaşma planlaması hangi kriterler ve ölçütlerle planlanmıştır?
2. Deprem bölgelerinde yeniden yapılaşmaya müsait alanların tespitinde hangi teknolojiler kullanılmış, hangi meslek odalarıyla işbirliği içerisinde çalışılmıştır?
3. Deprem bölgelerinde yeniden yapılaşmaya müsait alanların tespitinde hangi bölgeleme çalışmaları yapılmıştır?
4. Jeofizik uzmanları ve jeologlar özellikle deprem bölgelerinde artçı depremlerin ve bağımsız depremlerin en az 1 yıl süreyle devam edeceğini belirtmektedir. Deprem bölgelerinde yeniden yapılaşma planlarının hazırlanmasında zemin etüt çalışmaları nasıl yapılmıştır? Yapılması planlanan konutlar hangi malzemeler ve teknolojiler kullanılarak yapılacaktır? Bu konuda tarafınızca kamuoyu bilgilendirmesi ne zaman yapılacaktır?